

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.223.2026
Warszawa, 25 maja 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na zapytanie nr **3369** Pana Posła Roberta Warwasa i grupy posłów w sprawie konfiskaty pojazdów w związku z prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu.

Ad 1 i 2

Zgodnie z prośbą przekazuję sprawozdanie statystyczne dotyczące liczby orzeczonych przypadków pojazdu mechanicznego na podstawie art. 44b Kodeksu karnego w latach 2024-2025. Analogiczne dane za I półrocze 2026 roku pozostają w opracowaniu i będą dostępne pod koniec lipca tego roku.

Ad 3

Zgodnie z art. 44 b § 1 k.k. w przypadkach wskazanych w ustawie sąd orzeka przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym, przy czym zgodnie z § 2 ww. przepisu, jeżeli w czasie popełnienia przestępstwa pojazd nie stanowił wyłącznej własności sprawcy albo po popełnieniu przestępstwa sprawca zbył, darował lub ukrył podlegający przypadkowi pojazd, orzeka się przepadek równowartości pojazdu.

Należy jednak podkreślić, że z dniem 29 stycznia 2026 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 grudnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (DZ. U. poz. 1872), która zmieniła powyżej cytowany przepis.

Aktualnie art. 44b § 1. k.k. stanowi, że w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1 lub 4, art. 178c § 1 pkt 2, art. 178d lub art. 244, jeżeli czyn sprawcy polegał na niezastosowaniu się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, a także wobec sprawcy określonego w art. 178 § 1 lub 1a sąd może orzec przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym.

Z kolei art. 44b § 1a k.k. stanowi, że w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1 lub 4, art. 178c § 1 pkt 2 lub art. 178d, a także wobec sprawcy określonego w art. 178 § 1 lub 1a, jeśli zawartość alkoholu w organizmie sprawcy przestępstwa wynosiła co najmniej 1,5 promila we krwi lub 0,75 mg/dm³ w wydychanym powietrzu albo prowadziła do takiego stężenia, sąd orzeka przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

Zgodnie z art. 44b § 5 k.k. przepadku pojazdu mechanicznego nie orzeka się, jeżeli: w czasie popełnienia przestępstwa pojazd mechaniczny nie stanowił wyłącznej własności sprawcy, orzeczenie przepadku pojazdu mechanicznego nie jest możliwe lub celowe, w szczególności z uwagi na jego zbycie albo utratę przez sprawcę, zniszczenie lub znaczne uszkodzenie, przy czym zgodnie z §6 w wypadku, o którym mowa w §5 pkt 1, sąd orzeka, a w wypadku, o którym mowa w §5 pkt 2 – może orzec nawiązkę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości od 5000 do 500 000 złotych.

Po uprawomocnieniu się wyroku następuje jego wykonanie zgodnie z regułami przewidzianymi między innymi w Kodeksie karnym wykonawczym. Zgodnie z art. 187 § 1 k.k.w. sąd bezzwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku przesyła jego odpis lub wyciąg naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu ze względu na siedzibę sądu pierwszej

instancji, w celu wykonania orzeczonego przepadku lub nawiązki na rzecz Skarbu Państwa.

Organem prowadzącym egzekucję przepadku pojazdu albo równowartości pojazdu jest bowiem naczelnik urzędu skarbowego (art. 27 k.k.w.). W konsekwencji organowi temu w myśl komentowanego przepisu przesyłany jest odpis wyroku lub wyciąg.

W razie orzeczenia przepadku przedmiotu przechowywanego w innym miejscu, to jest poza sądem, przesyła się nadto odpis wyroku lub wyciąg z orzeczenia przechowującego, z zaznaczeniem daty jego uprawomocnienia i poleceniem przekazania przedmiotu właściwemu urzędowi skarbowemu lub innym organom uprawnionym do wykonania orzeczenia o przepadku na podstawie przepisów szczególnych.

Zgodnie z art. 187 § 2 k.k.w. objęty przepadkiem przedmiot, korzyść majątkowa lub ich równowartość przechodzą na własność Skarbu Państwa z chwilą uprawomocnienia się wyroku. Zgodnie z art. 188 § k.k.w. wykonując przepadek, naczelnik urzędu skarbowego przejmuje w posiadanie składniki mienia wymienione w wyroku.

Po przesłaniu odpisu wyroku lub wyciągu wyroku ze wzmianką o wykonalności naczelnik urzędu skarbowego przystępuje do wykonania orzeczonego przepadku. Czynności naczelnika urzędu skarbowego sprowadzają się zatem do: przejęcia składników mienia wymienionych w orzeczeniu i dalszego zadysponowania nimi.

Wykonanie przepadku następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. z dnia 20.02.2026 r., Dz.U. z 2026 r. poz. 268) ze zmianami wynikającymi z treści przepisów k.k.w. (art. 187 – 193 k.k.w.) i odbywa się bez udziału sądu.

Przejęcie stanowi formalny akt organu egzekucyjnego polegający na wzięciu w posiadanie składników mienia, co jednak nie musi łączyć się z objęciem ich faktycznego władztwa. Sposób przejęcia będzie uzależniony od miejsca położenia składników mienia podlegających przepadkowi. Przejęcie następuje z chwilą podpisania protokołu zdawczoodbiorczego przekazania przedmiotu lub potwierdzenia jego odbioru.

Naczelnik urzędu skarbowego, w razie potrzeby, ustala składniki mienia objętego przypadkiem, przed ich przejęciem.

Zgodnie z art. 188 § 5 k.k.w. przejęte rzeczy ruchome (a zatem np. pojazdy), wierzytelności i inne prawa majątkowe naczelnik urzędu skarbowego spienięża według przepisów o egzekucji świadczeń pieniężnych przewidzianego w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu w administracji. Przepisy działu II rozdziału 6 w/w ustawy regulują kolejne czynności przeprowadzane przez organ egzekucyjny. Przepisy te dotyczą przechowywania, oszacowania, licytacji i w konsekwencji sprzedaży ruchomości (np. pojazdów) podlegających egzekucji.

Pojazdy podlegające przypadkowi są wystawiane na licytację i podlegają sprzedaży, a uzyskane za nie kwoty stanowią dochód Skarbu Państwa. Ewentualne trudności występujące w trakcie tej egzekucji mogą dotyczyć różnych kwestii np. niezgodności danych dotyczących lokalizacji pojazdu zawartych w protokole zajęcia pojazdu ze stanem faktycznym, orzekania o przypadku pojazdów rozbitych, zdewastowanych oraz pozbawionych wartości handlowej. Likwidacja tych pojazdów następuje poprzez sprzedaż w drugiej licytacji lub z wolnej ręki, albo poprzez złomowanie. Proces ten jest rozciągnięty w czasie ze względu na przygotowanie wymaganych obwieszczeń o licytacji lub sprzedaży z wolnej ręki. Likwidacja aut powypadkowych lub uszkodzonych, które nie przedstawiają wartości handlowej, skutkuje brakiem zainteresowania potencjalnych nabywców. W takich przypadkach procedura likwidacji może znacznie się wydłużyć.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/